

ระเบียบกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วย การคำนวณวันหนีราชการของทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗

โดยที่ปรากฏว่า ส่วนราชการต่าง ๆ คำนวณวันหนีราชการของทหารยังไม่ลงรอยเดียวกัน เป็นเหตุให้ผู้กระทำผิดในระยะเวลาเท่ากัน ต้องถูกส่งคดีขึ้นศาลบ้าง ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยบ้าง ทั้งนี้ก็โดยถือวิธีคำนวณต่าง ๆ กันนั่นเอง แต่ก็เป็นการยากที่จะวางกฎเกณฑ์การคำนวณให้ปราศจากปัญหาได้ เช่น เมื่อถือเอาปีตามสุริยคติกาลและ ๓๐ วัน เท่ากับ ๑ เดือน ตามหลักกฎหมายเป็นแนวคำนวณ ก็ยังเกิดปัญหาขึ้นได้ว่า ถ้าหนี ๓๖๐ ถึง ๓๖๔ วัน จะถือว่าหนีกี่เดือนกี่วัน หากจะถือว่าหนี ๓๖๐ วัน เท่ากับ ๑๒ เดือน (๑ ปี) และหนี ๓๖๔ วัน เท่ากับ ๑๒ เดือน (๑ ปี) ๔ วันแล้ว ก็จะขัดกับจำนวนวันของปีตามสุริยคติกาลซึ่งปกติมี ๓๖๕ วัน (๑๒ เดือน) และผลจะเป็นว่าทหารที่หนีครบรอบปีตามสุริยคติกาล จะได้รับทัณฑ์น้อยกว่าทหารที่หนีเพียงระหว่าง ๓๖๑ ถึง ๓๖๔ วัน เมื่อถือเอา ๑๒ เดือน (๑ ปี) เป็นหลักในการคำนวณทัณฑ์ เช่น ๑๒ เดือน หรือ ๓๖๕ วัน คือ ๑ ปี ตามสุริยคติกาลเท่ากับ ๑๒ เดือนพอดี ส่วน ๓๖๔ วัน เท่ากับ ๑๒ เดือน ๔ วันเป็นต้น

เพื่อให้การคำนวณวันหนีราชการเป็นไปในแนวเดียวกัน โดยถือเอาหลักกฎหมายและแนวทางที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำผิด กระทรวงกลาโหมจึงวางระเบียบในการคำนวณวันหนีราชการของทหารไว้ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการคำนวณวันหนีราชการของทหาร พ.ศ.๒๔๕๗”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. การคำนวณวันหนีราชการของทหารให้ถือปฏิบัติดังนี้ คือ

(๑) ให้นับตั้งแต่วันที่แรกที่ขาดราชการไปเป็น ๑ วัน ไม่ว่าจะขาดไป
ในเวลาใดในวันนั้น และไม่นับวันที่ได้ตัวมา (กลับเองหรือจับส่ง) รวมเป็นวันหนีราชการ

(๒) ถ้าหนีราชการครบรอบปีตามสุริยคติกาล ให้นับ ๑ รอบ
๑๒ เดือนเป็น ๑ ปี (กฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๖ ข้อ ๒๒)

ตัวอย่าง

ก. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๕๕ ถึง ๓๑ ธ.ค. ๕๕ (จับได้ ๑ ม.ค. ๕๖) = ๑ ปี

ข. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ก.ค. ๕๕ ถึง ๓๐ มิ.ย. ๕๗ (จับได้ ๑ ก.ค. ๕๗) = ๒ ปี

(๓) ถ้าหนีราชการไม่ครบปีตามสุริยคติกาล หรือหนีราชการเกิน ๑
รอบปีแต่คำนวณจำนวนวันหนีราชการหรือเศษของจำนวนปีหนีราชการได้ไม่ถึง ๓๖๐
วัน ให้นับเศษของปี ซึ่งเป็นจำนวนวันนั้นให้เป็นเดือนโดยถือเอาเกณฑ์ ๓๐ วัน เป็น ๑
เดือน (กฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๓๓ โดยอนุโลม)

ตัวอย่าง

ก. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๕๗ ถึง ๑๔ ธ.ค. ๕๗ (จับได้ ๑๕ ธ.ค. ๕๗) =
๓๔๘ วัน หรือ ๑๑ เดือน ๑๘ วัน

ข. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๕๖ ถึง ๑๔ ธ.ค. ๕๗ (จับได้ ๑๕ ธ.ค. ๕๗) =
๑ ปี ๓๔๘ วัน หรือ ๑ ปี ๑๑ เดือน ๑๘ วัน

(๔) ถ้าหนีราชการไม่ครบรอบปีตามสุริยคติกาล หรือหนีราชการ
เกิน ๑ รอบปี แต่คำนวณจำนวนวันหนีราชการหรือเศษของจำนวนปีหนีราชการ
ได้ตั้งแต่ ๓๖๐ วัน ถึง ๓๖๔ วัน ให้ถือเอา ๓๖๐ วัน เป็นหลักสำหรับคำนวณทัณฑ์
เท่ากันหมด เพราะถ้าคิดเกณฑ์ ๓๐ วัน เป็น ๑ เดือน ตามกฎหมาย ๓๖๐ วันจะเท่ากับ ๑๒
เดือนอยู่แล้ว การคำนวณโดยวิธีนี้จึงเป็นคุณแก่ผู้กระทำผิด

ตัวอย่าง

ก. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๕๕ ถึง ๒๘ ธ.ค. ๕๕ (จับได้ ๒๕ ธ.ค. ๕๕)
= ๓๖๒ วัน ให้ถือเอา ๓๖๐ วัน สำหรับการคำนวณทัณฑ์

ข. หนีราชการตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๕๔ ถึง ๒๕ ธ.ค. ๕๕ (จับได้ ๓๐ ธ.ค. ๕๕)
= ๑ ปี ๓๖๓ วัน ให้ถือเอา ๑ ปี ๓๖๐ วัน สำหรับการคำนวณทัณฑ์

อนึ่ง พึงเข้าใจว่าหลักเกณฑ์ตามหมายเลข (๔) นั้น มุ่งหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการคำนวณทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้หนีราชการตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมที่ว่าด้วยระเบียบการลงอาญาทหารขาดหนีราชการเท่านั้น หากเป็นการบรรยายวันหนีราชการในฟ้องแล้วก็ถือเอาจำนวนวันหนีราชการตามจริงที่นับได้ เช่น ถ้ามีเศษวันหนีราชการจากปี ตั้งแต่ ๓๖๐ วันขึ้นไปถึง ๓๖๕ วัน ก็สมควรเขียนเศษของปีนั้นเป็นวัน เช่น เขียนว่า ๑ ปี ๓๖๒ วัน ไม่ใช่ ๑ ปี ๑๒ เดือน ๒ วัน หรือ ๒ ปี ๒ วัน เพราะความจริงเป็นการหนีที่ยังไม่ครบ ๒ ปี ตามสุริยคติกาล ส่วนสำหรับวันหนีราชการซึ่งมีเศษไม่ถึง ๓๖๐ วันนั้น คงบรรยายเป็นเดือนและวันอย่างธรรมดา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๕๓

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม